

📁 ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

รูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

📁 ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

Research Administration Model in Private Universities

📁 ชื่อนักวิจัย

ดร. ศรุตดา ชัยสุวรรณ

📁 ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2551

📁 ประเภทของงานวิจัย

อื่นๆ

📁 คำสำคัญ

บริหารงานวิจัย

📁 ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยเอกชนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาชั้นสูงที่ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางงานวิชาการ เป็นองค์กรแห่งการผลิตและสร้างความรู้และวิชาชีพให้แก่มวลชน จึงได้รับความไว้วางใจจากสังคมให้ปฏิบัติภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริหารวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จากภารกิจดังกล่าว การวิจัยถือได้ว่าเป็นหน้าที่สำคัญของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ เนื่องจากเป็นการสร้างความรู้ใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน

การบริหารงานวิจัย มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการบริหารมหาวิทยาลัยหลายส่วน เช่น นโยบาย กลยุทธ์ งบประมาณ ความพร้อมของบุคลากร วัสดุทัศนของมหาวิทยาลัย ความชัดเจนของการพิจารณาภาระงาน และลิขสิทธิ์ทางปัญญาที่จะช่วยส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจต่อการสร้างงานวิจัยคุณภาพ (มานิต บุญประเสริฐ และคณะ, 2546: 155) จึงต้องมีการสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพสูง และพยายามป้องกันไม่ให้มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพต่ำ กระตุ้นให้อาจารย์สร้างองค์ความรู้ใหม่แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งในมหาวิทยาลัยเอกชนมีน้อยมาก (Kerr, 1982 ; Arends, 1994)

จากสภาพและความสำคัญของภารกิจด้านการวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนยังปรากฏผลไม่เป็นที่น่าพอใจและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน ตลอดจนการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนยังเป็นปัญหาที่น่าสนใจ เนื่องจากจะส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1	ศึกษาแนวคิด โครงสร้าง วิธีการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ (ผลลัพธ์ : ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย, ประเด็นในการสร้างเครื่องมือ)
ขั้นตอนที่ 2	ศึกษาสภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน (ผลลัพธ์ : ได้ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิจัย, แนวทางการร่างรูปแบบ)
ขั้นตอนที่ 3	ร่างรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน (ผลลัพธ์ : ได้ร่างรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน)
ขั้นตอนที่ 4	ตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน (ผลลัพธ์ : ได้ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน)
ขั้นตอนที่ 5	ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน (ผลลัพธ์ : รูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน)

เครื่องมือ แบบสอบถาม/ประเด็นการสัมภาษณ์

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
2. การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน
3. การจัดกลุ่มสนทนาผู้บริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการจัดกลุ่มสนทนาในลักษณะพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) ดังนี้ 1) การสร้างวัฒนธรรมวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) 2) การพัฒนานักวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.02$) 3) ด้านการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) และ 4) ด้านการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$)

ผลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนมีการกำหนดนโยบายชัดเจนในการดำเนินการและบริหารงานวิจัย แต่ไม่มีหรือไม่ได้กำหนดขึ้นเป็นมาตรการ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเอกชนยังเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการสอน (Teaching University) ยังไม่ได้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (Research University) อย่างสมบูรณ์ ระดับคณบดีมีบทบาทและหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ทำวิจัย โดยการขอทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหรือส่วนกลาง ตลอดจนการประกาศในที่ประชุมทุกครั้งเพื่อให้อาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ส่วนระดับหัวหน้าสาขาวิชา บทบาทและหน้าที่ในการจัดการระงานด้านการสอนให้เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์

ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน จากการจัดกลุ่มสนทนา พบว่า 1) การสร้างวัฒนธรรมวิจัย ประกอบด้วย การสร้างจิตวิจัย การสร้างบรรยากาศการวิจัย และการจัดการความรู้ 2) การพัฒนานักวิจัย ประกอบด้วย การสร้างผู้นำนักวิจัย การพัฒนาอาจารย์นักวิจัย การฝึกและอบรมอาจารย์ผู้สอน การผลิตบัณฑิตวิจัย 3) การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณการวิจัย ประกอบด้วย การอำนวยการ การประสานงาน การบริหารจัดการงบประมาณ 4) การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย การจัดการต้นทาง การจัดการกลางทาง การจัดการปลายทาง

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยภาพรวม พบว่า สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนมีการกำหนดนโยบายชัดเจนในการดำเนินการและบริหารงานวิจัย แต่ไม่มีหรือไม่ได้กำหนดขึ้นเป็นมาตรการ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเอกชนยังเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการสอน (Teaching University)

ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน ได้แก่ 1) การสร้างวัฒนธรรมวิจัย ประกอบด้วย การสร้างจิตวิจัย การสร้างบรรยากาศการวิจัย และการจัดการความรู้ 2) การพัฒนานักวิจัย ประกอบด้วย การสร้างผู้นำนักวิจัย การพัฒนาอาจารย์นักวิจัย การฝึกและอบรมอาจารย์ผู้สอน การผลิตบัณฑิตวิจัย 3) การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณการวิจัย ประกอบด้วย การอำนวยการ การประสานงาน การบริหารจัดการงบประมาณ 4) การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย การจัดการต้นทาง การจัดการกลางทาง การจัดการปลายทาง

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยเอกชนได้มีการกำหนดนโยบายในการสร้างผลงานวิจัยเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย แต่ควรมีการนำนโยบายมาปฏิบัติและเอื้อให้อาจารย์พัฒนาผลงานวิจัย
2. มหาวิทยาลัยเอกชนควรได้มีการสร้างเครือข่ายร่วมกันในการเชื่อมโยงแหล่งสนับสนุนทุนการวิจัยทั้งภายในและภายนอก

www.thaiedresearch.org